

İlişki Ölçekleri Anketi (Relationship Scales Questionnaire; RSQ)

İÖA'daki 30 maddenin 17'si 4 bağlanma stili için kullanılıyor.(Diğerleri bağlanma boyutları ve Collins & Read'in (1990) 3 faktörünü -yakınlık, dayanma, kaygı- elde etmek için kullanılıyor ve Hazan & Shaver'in, üçlü ölçümüne yönelik maddeler de var) Şayet bu 30 maddenin hepsini de kullandıysanız, yanında bir stil yazan (güvenli, korkulu vs.) olan 17 maddeyi sürekli değişkenleri oluşturmak için kullanmanız gerekiyor. Burada bir madde (bendeki 30 maddeli ölçekte 6. madde) ters çevrilerek hem saplantılı hem de kayıtsız stil için kullanılıyor. Aşağıda 17 maddeye göre yazılmış, örnek bir SPSS kodlama, ters çevirme ve sınıflandırma örneği gönderiyorum (RSQ= IOA). Dikkat, Sizdeki madde numaraları ve ölçek aralıkları farklı olabilir. Ona göre uygun sayılar ve değerler verilmelidir.

```
compute rsq18=rsq5.  
recode rsq18, rsq7, rsq17 (1=7) (2=6) (3=5) (5=3) (6=2) (7=1).  
compute guvenli = mean.5 (rsq3, rsq7, rsq8, rsq10, rsq17).  
compute korkulu=mean.4 (rsq1, rsq4, rsq9, rsq14).  
compute saplan=mean.4(rsq18, rsq6, rsq11,rsq15).  
compute kayit=mean.5(rsq2,rsq5, rsq12, rsq13, rsq16).
```

```
if (GUVENLI>max(KORKULU, SAPLAN, KAYIT)) RSQ=1.  
if (KORKULU>max(GUVENLI, SAPLAN, KAYIT)) RSQ=2.  
if (SAPLAN>max(GUVENLI, KORKULU, KAYIT)) RSQ=3.  
if (KAYIT>max(GUVENLI, KORKULU, SAPLAN)) RSQ=4.
```

Gördüğünüz gibi bendeki 17 maddelik versiyonda her iki stilde de kullanılması gereken 5. madde. Onu önce başka bir isimle daha (rsq18) oluşturuyorum, daha sonra ters çevrilmesi gereken 3 maddeyi "recode" ediyorum ve eldeki toplam 18 maddeyle 4 bağlanma stili için, 1-7 arasında puan (ortalama) alabilen sürekli değişkenleri oluşturuyorum ve bunlara dayanarak 4 bağlanma grubu oluşturuyorum. Analiz amacınıza ya da hipotezlerinize göre hem 4 sürekli stil hem de kategoriler kullanılabilir.

Ayrıntılı bilgi için aşağıdaki makalelere ve web sayfalarına bakınız..

<http://www.sfu.ca/psyc/faculty/bartholomew/research/attachment/selfreports.htm>

<http://www.psy.metu.edu.tr/rrl/resources/attachment.html>

Ölçek maddeleri;

Aşağıda yakın duygusal ilişkilerinizde kendinizi nasıl hissettiğinize ilişkin çeşitli ifadeler yer almaktadır. Yakın duygusal ilişkilerden kastedilen arkadaşlık, dostluk, romantik ilişkiler ve benzerleridir. Lütfen her bir ifadeyi bu tür ilişkilerinizi düşünerek okuyun ve her bir ifadenin sizi ne ölçüde tanımladığını aşağıdaki 7 aralıklı ölçek üzerinde değerlendiriniz.

1-----2-----3-----4-----5-----6-----7		
Beni hiç	Beni kısmen	Tamamıyla
tanımlamıyor	tanımlıyor	beni tanımlıyor

1. Başkalarına kolaylıkla güvenemem. (Korkulu)
2. Kendimi bağımsız hissetmem benim için çok önemli. (Kayıtsız)
3. Başkalarıyla kolaylıkla duygusal yakınlık kurarım. (Güvenli)
4. Bir başka kişiyle tam anlamıyla kaynaşıp bütünleşmek isterim.
5. Başkalarıyla çok yakınlaşırsam incitileceğimden korkuyorum. (Korkulu)
6. Başkalarıyla yakın duygusal ilişkilerim olmadığı sürece oldukça rahatım.(Kayıtsız, Saplantılı-t)
7. İhtiyacım olduğunda yardıma koşacakları konusunda başkalarına her zaman güvenebileceğimden emin değilim.
8. Başkalarıyla tam anlamıyla duygusal yakınlık kurmak istiyorum. (Saplantılı)
9. Yalnız kalmaktan korkarım. (Güvenli-t)
10. Başkalarına rahatlıkla güvenip bağlanabilirim. (Güvenli)
11. Çoğu zaman, romantik ilişkide olduğum insanların beni gerçekten sevmediği konusunda endişelenirim.
12. Başkalarına tamamıyla güvenmekte zorlanırım. (Korkulu)
13. Başkalarının bana çok yaklaşması beni endişelendirir.
14. Duygusal yönden yakın ilişkilerim olsun isterim.
15. Başkalarının bana dayanıp bel bağlaması konusunda oldukça rahatımdır. (Güvenli)
16. Başkalarının bana, benim onlara verdiğim kadar değer vermediğinden kaygılanırım.(Saplantılı)
17. İhtiyacınız olduğunda hiç kimseyi yanınızda bulamazsınız.
18. Başkalarıyla tam olarak kaynaşıp bütünleşme arzum bazen onları ürkütüp benden uzaklaştırıyor.
19. Kendi kendime yettiğimi hissetmem benim için çok önemli. (Kayıtsız)
20. Birisi bana çok fazla yaklaştığında rahatsızlık duyarım.
21. Romantik ilişkide olduğum insanların benimle kalmak istemeyeceklerinden korkarım.
22. Başkalarının bana bağlanmamalarını tercih ederim. (Kayıtsız)
23. Terk edilmekten korkarım.
24. Başkalarıyla yakın olmak beni rahatsız eder. (Korkulu)
25. Başkalarının bana, benim istediğim kadar yakınlaşmakta gönülsüz olduklarını düşünüyorum. (Saplantılı)

26. Başkalarına bağlanmamayı tercih ederim. (Kayıtsız)
 27. İhtiyacım olduğunda insanları yanımda bulacağımı biliyorum.
 28. Başkaları beni kabul etmeyecek diye korkarım. (Güvenli-t)
 29. Romantik ilişkide olduğum insanlar, genellikle onlarla, benim kendimi rahat hissettiğimden daha yakın olmamı isterler.
 30. Başkalarıyla yakınlaşmayı nispeten kolay bulurum.
-

Not: 't', ters puanlanacak maddeleri göstermektedir.

Bartholomew, K. (1990). Avoidance of intimacy: An attachment perspective. *Journal of Social and Personal Relationships*, 7, 147-178.

Bartholomew, K., & Shaver, P. (1998). Measures of attachment: Do they converge? In J.A. Simpson & W.S. Rholes (Eds.), *Attachment theory and close relationships* (pp. 25-45). New York: Guilford Press.

Griffin, D., & Bartholomew, K. (1994). Metaphysics of measurement: The case of adult attachment. In K. Bartholomew & D. Perlman (Eds.), *Advances in personal relationships, Vol. 5: Attachment processes in adulthood* (pp.17-52). London: Jessica Kingsley.

Griffin, D., & Bartholomew, K. (1994). Models of the self and other: Fundamental dimensions underlying measures of adult attachment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 67(3), 430-445.

Kurdek, L. A. (2002). On being insecure about the assessment of attachment styles. *Journal of Social and Personal Relationships*, 19, 803-826.

Sümer, N., & Güngör, D. (1999). Yetişkin bağlanma stilleri ölçeklerinin Türk örneklemini üzerinde psikometrik değerlendirmesi ve kültürlerarası bir karşılaştırma. *Türk Psikoloji Dergisi*, 14 (43), 71-106

Sümer, N. (2006). Yetişkin Bağlanma Ölçeklerinin Kategoriler ve Boyutlar Düzeyinde Karşılaştırılması. *Türk Psikoloji Dergisi*, 21, 1-22.